Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
EVGENI TANČEV
prednesené 8. marca 2018 [1]

Vec C-34/17

Eamonn Donnellan
proti
The Revenue Commissioners

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal High Court (Vrchný súd, Írsko)]

„Smernica Rady 2010/24/EÚ – Vzájomná pomoc pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení – Oznámenie osobe o existencii pohľadávky po a nie pred vydaním návrhu na jej exekúciu prostredníctvom jednotného exekučného titulu v zmysle článku 12 smernice 2010/24 – Prípustnosť napadnutia exekúcie pohľadávky v zmysle článku 14 smernice 2010/24 na súdoch dožiadaného členského štátu – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Právo na účinnú súdnu ochranu“

I. Úvod

1. V konaní vo veci samej vznikla potreba, aby Súdny dvor rozhodol o dôsledkoch, ktoré bude mať skutočnosť, že členský štát A (v tomto prípade Grécko) [2] uložil vysokú administratívnu pokutu (ďalej len „sporná pohľadávka“) osobe, ktorá má bydlisko v členskom štáte B (v tomto prípade v Írsku) za okolností, kedy nebola existencia spornej pohľadávky oznámená zo strany členského štátu A danej osobe predtým, ale až potom, ako členský štát A vydal do členského štátu B jednotný exekučný titul (ďalej len „napadnutý exekučný titul“) týkajúci sa spornej pohľadávky. Napadnutý exekučný titul bol vydaný v zmysle článku 12 smernice Rady 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení [3].

2. Aké má táto osoba možnosti obrany, ak také existujú, voči napadnutému exekučnému titulu, a/alebo opatreniam prijatým dožiadaným orgánom na účely jeho vymáhania na súdoch členského štátu B (Írsko) namiesto členského štátu A (Grécko) v zmysle článku 47 Charty základných práv Európskej Únie (ďalej len „Charta“) a práva na účinnú súdnu ochranu? [4]

1 Jazyk prednesu: angličtina.

2 V súvislosti s tým, či pokuta uložená vo veci samej predstavuje skôr trestnú ako správnu sankciu, a teda sankciu nepatriacu do pôsobnosti článku 2 smernice 2010/24, a tiež pokiaľ ide o to, či je túto skutočnosť potrebné preskúmať súdmi dožiadaného alebo dožadujúceho členského štátu, pozri bod 90 nižšie.

3 Ú. v. EÚ L 84, 2010, s. 1.

4 Smernica 2010/24 nahradila smernicu Rady 2008/55/ES z 26. mája 2008 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa určitých poplatkov, odvodov, daní a ďalších opatrení (Ú. v. EÚ L 150, 2008, s. 28) a smernicu Rady 76/308/EHS z 15. marca 1976 o vzájomnej pomoci pri refundácii pohľadávok vyplývajúcich z činností, ktoré tvoria časť systému financovania Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu a o poľnohospodárskych poplatkoch a clách (Ú. v. ES L 73, 1976, s. 18; Mim. vyd. 02/001, s. 44). Smernica 2008/55 bola zrušená smernicou 2010/24 a smernica 76/308 bola zrušená smernicou 2008/55. V súvislosti s tým, že tento spor spadá pod časovú pôsobnosť smernice 2008/55 a smernice 2010/24, pre konanie vo veci samej sú relevantné obe.

3. Tento problém budem riešiť tak, že najskôr zhrniem pripomienky predložené Súdnemu dvoru. Následne vysvetlím, prečo zastávam názor, že rozsudok Súdneho dvora vo veci Kyrian [5] v kombinácii s požiadavkami vyplývajúcimi z práva na účinnú súdnu ochranu podľa článku 47 [6] Charty sú pre rozhodnutie v tejto veci kľúčové. Ďalej vysvetlím, prečo je prvý odsek článku 14 smernice 2010/24 nevyhnutné vykladať tak, že podlieha povinnosti dodržiavať postupnosť pri spolupráci stanovenú v smernici 2010/24, v zmysle ktorej musí výmena informácií predchádzať oznámeniu pohľadávky, ktoré musí zase predchádzať vydaniu jednotného exekučného titulu v zmysle článku 12 smernice 2010/24.

II. Právny rámec

A. Charta základných práv Európskej Únie

4. Článok 47 Charty s názvom „Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces“ stanovuje vo svojich prvých dvoch odsekoch toto:

„Každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.“

B. Právo Únie

5. Článok 4 ods. 1 smernice 2008/55 stanovoval:

„Na základe žiadosti žiadajúceho [dožadujúceho – *neoficiálny preklad*] orgánu dožiadaný orgán poskytne akúkoľvek informáciu, ktorá by mohla byť užitočná pre žiadajúci [dožadujúci – *neoficiálny preklad*] orgán pri refundácii [vymáhaní – *neoficiálny preklad*] jeho pohľadávky.

Dožiadaný orgán môže, aby získal túto informáciu, použiť oprávnenia, ktoré mu poskytujú zákony, iné právne predpisy alebo správne opatrenia vzťahujúce sa na refundáciu [vymáhanie – *neoficiálny preklad*] podobných pohľadávok, ktoré vznikli na území členského štátu, v ktorom sa nachádza.“

6. Článok 5 ods. 1 a 2 smernice 2008/55 stanovoval:

„1. Dožiadaný orgán na základe žiadosti žiadajúceho [dožadujúceho – *neoficiálny preklad*] orgánu a v súlade s pravidlami platných zákonov pre oznamovanie podobných nástrojov alebo rozhodnutí členského štátu, v ktorom sa nachádza dožiadaný orgán, oznámi adresátovi všetky nástroje a rozhodnutia vrátane súdnych, ktoré pochádzajú z členského štátu, v ktorom sa žiadajúci [dožadujúci – *neoficiálny preklad*] orgán nachádza, a ktoré sa vzťahujú na pohľadávku a/alebo jej refundáciu [vymáhanie – *neoficiálny preklad*].

5 Rozsudok zo 14. januára 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11).

6 V rozsudku zo 16. mája 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, bod 54 a tam citovaná judikatúra), Súdny dvor uviedol, že „treba pripomenúť, že zásada účinnej súdnej ochrany predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá je v súčasnosti vyjadrená v článku 47 Charty. Uvedený článok 47 zabezpečuje v práve Únie ochranu priznanú článkom 6 ods. 1 a článkom 13 EDĽP. Preto je namieste odkázať výlučne na prvé uvedené ustanovenie“.

2. Žiadosť o oznámenie obsahuje meno, adresu daného adresáta a ďalšie dôležité informácie týkajúce sa jeho identifikácie, ku ktorej má v normálnej situácii žiadajúci orgán prístup, pôvod a predmet oznamovaného nástroja alebo rozhodnutia, ak je to nevyhnutné, tak meno a adresu dlžníka a ďalšie dôležité informácie týkajúce sa jeho identifikácie, ku ktorej má v normálnej situácii žiadajúci [dožadujúci – *neoficiálny preklad*] orgán prístup, pohľadávku, na ktorú sa nástroj alebo rozhodnutie vzťahuje, a akékoľvek ďalšie užitočné informácie."

7. Odôvodnenie 4 smernice 2010/24 okrem iného stanovuje:

„… sú potrebné dôležité úpravy, pretože len zmena a doplnenie platnej smernice 2008/55/ES by nestačila. Smernica 2008/55/ES by sa preto mala zrušiť a nahradiť novým právnym nástrojom, ktorý sa opiera o výsledky dosiahnuté smernicou 2008/55/ES, ale tam, kde je to potrebné, stanovuje jasnejšie a presnejšie pravidlá."

8. Odôvodnenie 12 smernice 2010/24 stanovuje:

„Počas procesu vymáhania v dožiadanom členskom štáte môže dotknutá osoba napadnúť pohľadávku, oznámenie orgánov dožadujúceho členského štátu alebo nástroj, ktorý umožňuje vymáhanie tejto pohľadávky. Malo by sa ustanoviť, že v takýchto prípadoch by sa dotknutá osoba mala obrátiť na orgán dožadujúceho členského štátu, ktorý je v tejto veci príslušný, a že dožiadaný orgán by mal prerušiť, ak dožadujúci orgán nepožiada inak, akékoľvek exekučné konanie, ktoré už začal, až do prijatia rozhodnutia príslušným orgánom dožadujúceho členského štátu."

9. Odôvodnenie 20 smernice 2010/24 okrem iného stanovuje, že cieľom smernice je „ustanovenie jednotného systému pomoci pri vymáhaní v rámci vnútorného trhu".

10. Odôvodnenie 21 smernice 2010/24 stanovuje:

„Touto smernicou sa dodržiavajú základné práva a zachovávajú zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie."

11. Článok 8 smernice 2010/24 má názov „Žiadosť o oznámenie určitých dokumentov týkajúcich sa pohľadávok". V jeho prvom a druhom odseku je uvedené:

„1. Na žiadosť dožadujúceho orgánu oznamuje dožiadaný orgán adresátovi všetky dokumenty vrátane dokumentov súdnej povahy, ktoré pochádzajú z dožadujúceho členského štátu a ktoré sa týkajú pohľadávky, ako je uvedená v článku 2, alebo jej vymáhania.

K žiadosti o oznámenie sa prikladá štandardný formulár, ktorý obsahuje minimálne tieto informácie:

a) meno, adresu a ďalšie údaje potrebné na identifikáciu adresáta;

b) účel oznámenia a lehota, v ktorej by sa malo oznámenie vykonať;

c) opis priloženého dokumentu a povahy dotknutej pohľadávky a jej výšku;

d) meno, adresu a ďalšie kontaktné údaje týkajúce sa:

   i) úradu zodpovedného v súvislosti s priloženým dokumentom, a ak je odlišný, aj;

   ii) úradu, na ktorom je možné získať ďalšie informácie týkajúce sa oznámeného dokumentu alebo možností napadnúť platobnú povinnosť.

2. Dožadujúci orgán zasiela žiadosť o oznámenie podľa tohto článku len v prípade, ak nemôže uskutočniť oznámenie v súlade s predpismi upravujúcimi oznamovanie dotknutých dokumentov v dožadujúcom členskom štáte alebo ak by takéto oznámenie spôsobilo neprimerané ťažkosti.“

12. Článok 14 smernice 2010/24 má názov „Spory“. Odseky 1 a 2 článku 14 znejú:

„1. Spory týkajúce sa pohľadávky, pôvodného exekučného titulu v dožadujúcom členskom štáte alebo jednotného exekučného titulu v dožiadanom členskom štáte, ako aj spory týkajúce sa platnosti oznámenia, ktoré zaslal príslušný orgán dožadujúceho členského štátu, patria do pôsobnosti orgánov dožadujúceho členského štátu, ktoré sú v tejto veci príslušné. Ak v priebehu procesu vymáhania zainteresovaná strana napadne pohľadávku, pôvodný exekučný titul v dožadujúcom členskom štáte alebo jednotný exekučný titul v dožiadanom členskom štáte, dožiadaný orgán oznámi tejto strane, že sa musí obrátiť na orgán dožadujúceho členského štátu, ktorý je v tejto veci príslušný, v súlade s jeho platnými zákonmi.

2. Spory týkajúce sa exekučných opatrení prijatých v dožiadanom členskom štáte alebo týkajúce sa platnosti oznámenia, ktoré zaslal príslušný orgán dožiadaného členského štátu, sa predkladajú orgánu tohto členského štátu, ktorý je v tejto veci príslušný, v súlade s jeho zákonmi a inými právnymi predpismi.“

III. Skutkový stav a prejudiciálne otázky

13. V roku 2002 bol pán Eamonn Donnellan (ďalej len „žalobca“), narodený v roku 1979 v Co. Galway, Írsko, zamestnaný ako vodič nákladného vozidla v spoločnosti TLT International Limited, Co. Westmeath. V roku 2002 dostal žalobca od zamestnávateľa pokyn, aby vycestoval na nákladnom vozidle do Grécka a vyzdvihol 23 paliet olivového oleja. Dňa 27. júla 2002, keď žalobca išiel na trajekt do Talianska, na jeho ceste späť z Grécka do Írska grécke colné orgány skontrolovali nákladné vozidlo a objavili veľké množstvo nedeklarovaných balení cigariet [7] ukrytých medzi paletami olivového oleja v jeho nákladnom vozidle. Žalobca bol zadržaný a o dva dni neskôr odsúdený na základe obvinenia najmä z pašovania. V októbri 2002 ho Efetio Patron (Odvolací súd Patras, Grécko) oslobodil spod obžaloby, na základe čoho bol žalobca okamžite prepustený na slobodu. Žalobca sa následne vrátil do Írska.

14. O šesť rokov a šesť mesiacov neskôr, 27. apríla 2009, si grécky colný úrad v meste Patras na základe rozhodnutia z 27. apríla 2009 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2009“) voči žalobcovi uplatnil spornú pohľadávku. Tá predstavovala pokutu vo výške 1 097 505,00 eura za údajné pašovanie cigariet v rozpore s gréckymi colnými predpismi účinnými v roku 2002.

15. Dňa 19. júna 2009 poslalo grécke veľvyslanectvo v Írsku žalobcovi doporučenou poštou „predvolanie“ adresované iba s odkazom na jeho meno a názov mesta jeho bydliska. Dokumenty, ktorých inšpekciu mal žalobca vykonať na základe „predvolania“, boli označené ako pochádzajúce z gréckeho ministerstva financií. Dané „predvolanie“ však neobsahovalo informáciu, že sa dokumenty týkajú spornej pohľadávky.

16. Vnútroštátny súd tvrdí, že je presvedčený, že „predvolanie“ z 19. júna 2009 žalobca nedostal. Túto skutočnosť potvrdzujú písomné pripomienky Grécka, ktoré opisujú „predvolanie“ z 19. júna 2009 ako úkon, prostredníctvom ktorého sa grécke veľvyslanectvo neúspešne pokúsilo doručiť rozhodnutie z roku 2009 žalobcovi, a to isté potvrdil zástupca gréckej vlády na pojednávaní.

7 Podľa spisu konkrétne 171 800 balíkov.

17. Zástupca gréckej vlády na pojednávaní nevedel poskytnúť informáciu, či grécke orgány dodatočne zabezpečili oznámenie o rozhodnutí z roku 2009 žalobcovi za pomoci dožiadaného orgánu podľa článkov 4 a 5 smernice 2008/55 (žiadosť o informácie a oznámenie), teda či uskutočnili opatrenia platné v rozhodnom čase. V spise nie je nič, čo by naznačovalo, že táto cesta vzájomnej súčinnosti bola aktivovaná.

18. Podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa v zmysle gréckeho práva považuje oznámenie žalobcovi o existencii pohľadávky za uskutočnené prostredníctvom zverejnenia oznámenia v *Úradnom vestníku Grécka* z 15. júla 2009. Na pojednávaní však zástupca gréckej vlády zastával názor, že žalobca sa v celom rozsahu dozvedel o tomto nároku voči nemu oveľa neskôr, konkrétne 14. novembra 2013, keď žalobca prevzal a potvrdil prevzatie rozhodnutia z roku 2009 a jeho prekladu do angličtiny.[8] K tomu došlo potom, ako sa žalobca snažil dozvedieť viac o napadnutom exekučnom titule od dožiadaného orgánu prostredníctvom svojich írskych právnych zástupcov.

19. Žalobca bol informovaný o napadnutom exekučnom titule o rok skôr, a to prostredníctvom listu zo 14. novembra 2012, nasledujúcom po doručení žiadosti o vymáhanie zo strany dožadujúceho orgánu dožiadanému orgánu. Žalobca prevzal list s týmto dátumom od dožiadaného orgánu, ktorý obsahoval informáciu o spornej pohľadávke vo výške 1 507 971,88 eura a žiadosť o jej zaplatenie. K listu bolo priložené vyhotovenie napadnutého exekučného titulu vydaného dožadujúcim orgánom v súlade s článkom 12 smernice 2010/24, ale nič viac. List od dožiadaného orgánu tiež obsahoval konkrétnu požiadavku na úhradu sumy vo výške 1 507 971,88 eura v lehote 30 dní a informáciu o následkoch jej nesplnenia (ďalej len „žiadosť o úhradu“). Tieto následky zahŕňali exekučné konanie a postúpenie šerifovi alebo okresnému registrátorovi s cieľom zabaviť majetok žalobcu.

20. Dňa 11. júna 2014 žalobca namiesto podania žaloby proti rozhodnutiu z roku 2009 a napadnutému exekučnému titulu v Grécku začal konanie pred High Court of Ireland (Vrchný súd, Írsko) proti dožiadanému úradu, v ktorom sa okrem iného domáhal oslobodenia od výkonu exekúcie pohľadávky v Írsku, náhrady škody za údajné porušenie jeho (írskych) ústavných práv, nedbanlivosti a poškodenia dobrého mena zo strany dožiadaného orgánu. Dňa 12. decembra 2014 dosiahol predbežné opatrenie, ktoré pozastavuje vymáhanie spornej pohľadávky v Írsku, kým sa v Írsku nerozhodne v prejednávanej veci.

21. Počas súdneho konania v Írsku bol v rámci vykonania dôkazov vypočutý grécky expert na verejné právo, ktorý vypracoval 19. novembra 2015 písomné stanovisko v tom zmysle, že podľa gréckeho práva uplynula lehota na odvolanie zo strany žalobcu na grécky súd v októbri 2009. Podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania to bolo čiastočne spôsobené tým, že doručenie v zmysle gréckeho správneho poriadku (uverejnenie v gréckom jazyku v úradnom vestníku a údajné doručenie prostredníctvom gréckeho veľvyslanectva v Írsku) bolo postačujúce a záväzné v zmysle rozsudkov Symvoulio tis Epikrateias (Štátna rada, Grécko) č. 2436 a 2437 z roku 2012. Ako bolo uvedené vyššie, toto uverejnenie bolo uskutočnené 15. júla 2009.

22. Vnútroštátny súd v návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že dospel k záveru, že odvolanie na gréckych súdoch, ktoré by sa uskutočnilo po žiadosti dožiadaného orgánu zo 14. novembra 2012, by nebolo úspešné. Toto konštatovanie je spochybnené v písomných pripomienkach gréckej vlády a spochybnil ho aj jej zástupca na pojednávaní.

23. Za týchto okolností High Court of Ireland (Vrchný súd, Írsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku podľa článku 267 ZFEÚ.

8 Pre porovnanie v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa uvádza, že žalobca sa dozvedel o všetkých podrobnostiach rozhodnutia z roku 2009 na základe listu zo 14. marca 2014. V týchto návrhoch sa budem odvolávať na dátum, ktorý poskytla grécka vláda na pojednávaní.

„Bráni článok 14 ods. 1 a 2 smernice 2010/24 tomu, aby High Court of Ireland (Vrchný súd, Írsko) pri rozhodovaní o vykonateľnosti ‚jednotného exekučného titulu' v Írsku vydaného 14. novembra 2012 colným úradom v meste Patras v súvislosti s administratívnymi sankciami a pokutami vo výške 1 097 505,00 eura, ktoré boli 15. júla 2009 uložené za údajné pašovanie z 26. júla 2002:

i) uplatnil právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces v primeranej lehote pre občana Írska a Európskej únie v súvislosti s návrhom na nútený výkon;

ii) zobral do úvahy ciele smernice 2010/24, ktorými sú vzájomná pomoc (odôvodnenie 20 smernice 2010/24) a dodržiavanie povinnosti poskytovať širšiu pomoc vyplývajúcej z EDĽP (odôvodnenie 17 smernice 2010/24), akou je právo na účinný prostriedok nápravy v zmysle článku 47 Charty a článku 13 EDĽP;

iii) zohľadnil plnú účinnosť práva Spoločenstva pre občanov Spoločenstva?"

24. Písomné pripomienky boli predložené zo strany žalobcu, dožiadaného orgánu, gréckej vlády a Európskej komisie. Všetci účastníci konania sa zúčastnili na pojednávaní, ktoré sa konalo 18. januára 2018.

IV. Zhrnutie predložených pripomienok

25. Žalobca uznáva, že znenie článku 14 ods. 1 smernice 2010/24 si podľa všetkého vyžaduje, aby spory týkajúce sa pohľadávky, ako aj oznámenia pôvodného rozhodnutia alebo jednotného exekučného titulu, patrili do pôsobnosti dožadujúceho členského štátu (v tomto prípade Grécka) a že článok 14 ods. 2 stanovuje, že spory týkajúce sa exekučných opatrení prijatých v dožiadanom členskom štáte sa predkladajú príslušnému orgánu tohto členského štátu. Poznamenáva však, že Súdny dvor v rozsudku vo veci Kyrian [9] uviedol, že zo znenia smernice môžu existovať výnimky s cieľom zabezpečiť ochranu základných práv a že rozsudok Súdneho dvora vo veci Kyrian podporuje jeho prípad.

26. Žalobca sa okrem iného odvoláva na body rozsudku vo veci Kyrian, v ktorých Súdny dvor uvádza, že cieľ účinného doručovania všetkých aktov a rozhodnutí, ktorý vyplýva zo smernice 76/308, nie je možné splniť bez rešpektovania oprávnených záujmov osôb, ktorým sa doručuje, [10] že úlohou doručenia je umožniť adresátovi, aby uplatnil svoje práva, [11] že tak predmet exekučného titulu, ako aj dôvody žaloby musia byť s určitosťou identifikované [12] (čo predstavovalo vo veci Kyrian doručenie v úradnom jazyku členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán) [13] a že vzhľadom na to, že smernica 76/308 nestanovila dôsledky nesplnenia tejto požiadavky „vnútroštátnemu súdu prináleží, aby aplikoval svoje vnútroštátne právo a súčasne aby dbal o zabezpečenie plnej účinnosti práva Spoločenstva, čo ho môže priviesť k tomu, že bude vnútroštátnu normu, ktorá bola vypracovaná s ohľadom na výlučne domácu situáciu, vykladať tak, aby ju aplikoval na predmetnú cezhraničnú situáciu" [14].

27. Žalobca poukazuje na to, že nie je sporné, že nevedel o existencii pohľadávky až do 14. novembra 2012, a tvrdí, že bol dvakrát zbavený svojho práva na spravodlivé súdne konanie tým, že mu nikdy nebolo doručené predvolanie na pôvodné súdne pojednávanie v Grécku [15] a nebolo mu doručené oznámenie o existencii rozhodnutia z roku 2009, aby mal možnosť podať voči nemu odvolanie, a že

9 Rozsudok zo 14. januára 2010 (C-233/08, EU:C:2010:11).

10 Tamže a tam citovanú judikatúru.

11 Tamže, bod 58.

12 Tamže, bod 59.

13 Tamže, bod 60.

14 Tamže, bod 61, citujúci rozsudok z 8. novembra 2005, Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665).

15 Túto skutočnosť napadol zástupca Grécka na pojednávaní. Pozri bod 76 nižšie.

podľa írskeho práva neumožnenie účasti na konaní a neoznámenie rozhodnutia takej povahy, aké je predmetom sporu vo veci samej, spôsobuje, že toto rozhodnutie nie je možné vykonať. Žalobca poukazuje na to, že vnútroštátnemu súdu boli predložené podania, z ktorých vyplýva, že grécke orgány nevynaložili žiadne úsilie na to, aby využili akýkoľvek mechanizmus Únie na doručovanie dokumentov na zabezpečenie toho, aby nadobudol vedomosť o rozhodnutí z roku 2009 a že súdu v tomto zmysle neboli predložené žiadne dôkazy.

28. Žalobca sa ďalej odvoláva na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa výkladu článku 6 EDĽP v tom zmysle, že účastníci konania musia byť predvolaní na súdne pojednávanie tak, aby nielen vedeli o dátume a mieste jeho konania, ale aby tiež mali dostatok času na prípravu a účasť na súdnom pojednávaní a že formálne odoslanie oznámenia bez akejkoľvek istoty, že včas dosiahne účastníka konania, nemožno považovať za riadne oznámenie.[16] Žalobca sa ďalej odvoláva na rozsudok vo veci Kapetanios a i. v. Grécko[17] v tom zmysle, že Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že nariadením uloženia administratívnych pokút jednotlivcom obvineným z pašovania, ktorí boli zbavení obvinenia z trestného činu, je porušením článku 6 ods. 2 EDĽP o prezumpcii neviny a článku 4 protokolu 7 o práve nebyť dvakrát súdený alebo potrestaný. Napokon sa žalobca pýta, či je vzhľadom na rozhodnutie vo veci Kapetanios a i. v. Grécko pokuta príslušných rozmerov vhodná na kategorizáciu ako pokuta občianskej povahy a nie ako trestnej povahy.

29. Dožiadaný orgán zdôrazňuje, že napadnutý exekučný titul bol vyhotovený v angličtine s dátumom vyhotovenia 14. november 2012 a bol doručený žalobcovi prostredníctvom listu, ktorý mal rovnaký dátum. V súvislosti s formou alebo obsahom napadnutého exekučného titulu nebola v konaní vo veci samej podaná žiadna sťažnosť, a zároveň ani proti žiadnym krokom, ktoré podnikol dožiadaný úrad v Írsku. Žalobca pri výsluchu, ktorý sa konal 27. októbra 2015, potvrdil, že rozumie napadnutému exekučnému titulu a že bol informovaný, že akúkoľvek námietku vo vzťahu k pohľadávke v ňom uvedenej je možné predložiť dožadujúcemu orgánu v Grécku. Žalobca tiež potvrdil, že dostal príslušnú adresu dožadujúceho orgánu v Grécku a že dožiadaný orgán v Írsku ho informoval, že nepodnikne žiadne ďalšie kroky, ak predloží danú vec dožadujúcemu orgánu.

30. Namiesto toho žalobca 11. júna 2014 inicioval konanie na írskych súdoch, ktoré vyústilo do návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

31. Dožiadaný orgán zastáva názor, že podľa článku 14 smernice 2010/24 musia byť podania, ako sú podania, ktoré uskutočnil žalobca, predložené v Grécku tak v zmysle znenia daného ustanovenia, ako aj v zmysle odôvodnení 12 a 20 smernice 2010/24. Opačné konštatovanie by spôsobilo úplnú zbytočnosť právneho rámca stanoveného smernicou 2010/24 a oslabilo by systém vzájomnej pomoci, a najmä článok 12 smernice 2010/24. Vzhľadom na to je potrebné položiť otázky týkajúce sa procesnej a hmotnoprávnej platnosti napadnutého exekučného titulu, vrátane otázok odvolávajúcich sa na Chartu, gréckym súdom.

32. Dožiadaný orgán tvrdí, že vzhľadom na to, že žalobca nenapadol napadnutý exekučný titul v Grécku, musel podľa článku 13 ods. 1 smernice 2010/24 postupovať tak, že pristupoval k pohľadávke tak, ako keby išlo o pohľadávku uplatnenú v zmysle írskeho práva. Ak by žalobca v súčasnosti uskutočnil kroky, ktorými by spochybnil alebo napadol napadnutý exekučný titul, v zmysle írskeho práva by akékoľvek ďalšie konanie zo strany dožiadaného orgánu bolo automaticky prerušené.[18]

16 ESĽP, 1. marca 2012, Kolegovy v. Rusko, CE:ECHR:2012:0301JUD001522605, bod 40.

17 ESĽP, 30. apríla 2015, Kapetanios a i. v. Grécko, CE:ECHR:2015:0430JUD000345312.

18 Odkaz na § 13 ods. 1 Statutory Instrument No 643/2011, European Union (Mutual Assistance for Recovery of Claims relating to Taxes, Duties and other Measures) Regulations 2011 [zákonné opatrenie č. 643/2011 (o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení), prijaté v roku 2011 na základe práva Európskej únie] (*Iris Oifigiúil*, 16. december 2011).

33. Dožiadaný orgán nahliada na rozsudok vo veci Kyrian odlišne na základe toho, že sa zaoberá situáciou, keď bola podaná sťažnosť v súvislosti s oznamovaním zo strany dožiadaného orgánu týkajúca sa toho, že oznámenie bolo v jazyku (nemčina), ktorý nebol jazykom dožiadaného členského štátu (vo veci Kyrian jazykom Českej republiky) a ani jazykom, ktorému by adresát rozumel. Sporné oznámenie vo veci samej bolo v angličtine a žalobca, na rozdiel od žalobcu vo veci Kyrian, proti tomu nenamietal. Okrem toho, kým dožiadaný orgán uznáva, že exekučné tituly môžu byť výnimočne zrušené, takéto okolnosti sa musia vzťahovať na samotný nástroj, ako je jazyk, v ktorom je napísaný, alebo osobu, ktorej je doručený, a nie na spor o skutočnostiach týkajúcich sa platnosti základného nároku.

34. Dožiadaný orgán uvádza, že odborné dôkazy predložené gréckym právnym expertom pred vnútroštátnym súdom boli v súvislosti s jeho výhradami vzaté do úvahy, a tiež spochybňuje, či poskytnuté dôkazy boli jednoznačné v tom zmysle, že napadnutie zo strany žalobcu v Grécku bolo odsúdené na neúspech. Žalobca sa môže domáhať určenia porušenia jeho základných práv na súdoch Grécka a v prípade potreby zabezpečiť obrátenie sa na Súdny dvor na základe článku 267 ZFEÚ zo strany gréckeho súdu, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný súdny prostriedok nápravy.

35. Nakoniec dožiadaný orgán spochybňuje, že je nesporné, že nedostatky v doručovaní sú vždy v zmysle írskeho práva absolútnou obranou.

36. Grécka vláda nepripúšťa, že by žalobcovi nebolo umožnené uplatňovať jeho základné práva, vrátane práva na účinný prostriedok nápravy, ak by napadol rozhodnutie z roku 2009 v Grécku. Z ustálenej judikatúry Symvoulio tis Epikrateias (Štátna rada) vyplýva, že v zmysle článku 66 ods. 1 písm. A) a) správneho poriadku hoci je stanovené, že lehota na podanie odvolania spravidla začína plynúť od zákonného doručenia aktu dotknutej osobe, je možné, aby lehota začala plynúť odo dňa, kedy sa preukáže, že dotknutá osoba sa úplne oboznámila s obsahom napadnutého aktu buď v prípade, ak sa stanovené doručenie neuskutočnilo, alebo ak sa uskutočnilo, ale bolo v rozpore so zákonom.[19] Grécka vláda tiež odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v tomto zmysle.[20]

37. Grécka vláda spochybňuje bod 16 návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pretože dokumenty zaslané gréckemu veľvyslanectvu v Írsku, ktoré uznáva, že neboli úspešne doručené, boli v skutočnosti v angličtine.[21]

38. Návrh na začatie prejudiciálneho konania je založený na nesprávnom predpoklade vnútroštátneho súdu, že existujú jasné znaky toho, že proces vymáhania pokuty z Írska by predstavoval porušenie práv žalobcu v zmysle článku 47 Charty a článku 6 EDĽP.

39. Na pojednávaní zástupca gréckej vlády uviedol, že ak nie je dokument doručený, ako to bolo vo veci samej, alebo ak bolo predmetné doručovanie v rozpore so zákonom, lehota na podanie opravného prostriedku v Grécku začína plynúť až od okamihu, keď je adresát plne oboznámený s nárokmi uplatnenými voči nemu. Doručovanie, ktoré s tým nie je v súlade, môže byť zrušené na základe jeho uskutočnenia po lehote, a grécky sudca môže rozhodnúť, že lehota nezačne plynúť, tým sa adresát skutočne a v celom rozsahu neoboznámi s obsahom nároku voči nemu. Žalobca bol teda na základe toho oprávnený žiadať Symvoulio tis Epikrateias (Štátna rada) o opätovné otvorenie konania na tomto základe, keď mu bol 14. novembra 2013 doručený preklad rozhodnutia z roku 2009 do angličtiny. Možnosť postupovať takýmto spôsobom však nevyužil. Ak by tak urobil teraz, konal by po uplynutí lehoty.

19 Grécka vláda odkazuje na č. 986/2016, 169/2015, 3575-7/2013, sedemčlenné zasadnutie č. 2436-7/2012, plenárne zasadnutie č. 2034-6/2011, 193, 1309/2006, 3696/2005, 627/2002, sedemčlenné zasadnutie č. 3761/1999, 537-540/1998, 3220/1990, pre porovnanie Symvoulio tis Epikrateias (Štátna rada) č. 1797/2000, 589, 2188/1972.

20 ESĽP, 14. januára 2010, Popovitsi v. Grécko, CE:ECHR:2010:0114JUD005345107, a ESĽP, 28. mája 2009, Elyasin v. Grécko, CE:ECHR:2009:0528JUD004692906.

21 V bode 16 návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa uvádza, že „z dostupných dôkazov vnútroštátnemu súdu vyplýva, že dokumentácia bola v gréckom jazyku“.

40. Napokon právny expert vypočúvaný vnútroštátnym súdom neodkazoval na relevantnú judikatúru Symvoulio tis Epikrateias (Štátna rada), the Areios Pagos (Kasačný súd, Grécko) alebo Európskeho súdu pre ľudské práva uvedenú v písomných pripomienkach gréckej vlády.

41. Komisia zdôrazňuje, že zásady vzájomnej dôvery a vzájomného uznávania ukladajú každému z týchto štátov, aby vychádzal z toho, že okrem výnimočných okolností všetky členské štáty dodržujú právo Únie a konkrétne základné práva týmto právom uznané.[22] Zásada vzájomného uznávania je zakotvená v článku 10 ods. 1 a článku 13 smernice 2010/24, podľa ktorých sú členské štáty v zásade povinné vymáhať pohľadávky, ktoré sú predmetom exekučného titulu.

42. Dodržiavanie článku 47 Charty je však pre členské štáty a následne pre ich súdy pri vykonávaní práva Únie záväzné, čo je práve prípad, keď vykonávajú žiadosť o vymáhanie pohľadávky, ktorá je predmetom exekučnému titulu.[23]

43. V tejto súvislosti Súdny dvor dospel k záveru, že obmedzenia zásady vzájomného uznávania a vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi možno uskutočniť za „výnimočných okolností“, najmä ak je to nevyhnutné na zabezpečenie dodržiavania základných práv.[24]

44. Komisia poznamenáva, že v súvislosti s uznávaním a výkonom cudzích rozsudkov sa normotvorcom Únie podarilo zosúladiť dodržiavanie práva na obhajobu a práva na účinné súdne preskúmanie so zásadou vzájomného uznávania.[25]

45. Komisia sa ďalej odvoláva na časť rozsudku vo veci Kyrian, v zmysle ktorej sú súdy členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, oprávnené výnimočne overiť, či vykonanie jednotného exekučného titulu vydaného v zmysle článku 12 smernice 2010/24 môže ohroziť verejný poriadok[26] spolu s rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Avotiņš v. Lotyšsko[27]. Komisia sa domnieva, že toto rozhodnutie rieši dilemu, ktorá je predmetom sporu vo veci samej.

46. Z uplatnenia zásad stanovených v rozsudku vo veci Avotiņš v. Lotyšsko a s ohľadom na článok 6 ods. 1 EDĽP a práva na spravodlivý proces na takú vec, aká je predmetom tohto konania, vyplýva, že dožiadaný členský štát zvyčajne nie je oprávnený skúmať platnosť alebo vykonateľnosť rozhodnutia, v súvislosti s ktorým žalobca nevyužil miestne opravné prostriedky. No vo výnimočných prípadoch, keď si je súd dožiadaného štátu istý nad akúkoľvek rozumnú pochybnosť, že dotknutá osoba nemá možnosť účinného súdneho preskúmania v dožadujúcom členskom štáte, by sa rozdelenie úloh stanovených v článku 14 smernice 2010/24 nemalo uplatňovať.[28] V dôsledku toho môžu súdy dožiadaného členského štátu výnimočne overiť, či môže vymáhanie rozhodnutia viesť predovšetkým ku zrejmému porušeniu základného práva na účinné súdne preskúmanie v zmysle článku 47 prvého odseku Charty a zjavného popretia spravodlivosti, a v takom prípade odmietnuť vykonať žiadosť o vymáhanie pohľadávky.

22 Komisia sa odvoláva na stanovisko 2/13 Súdneho dvora (Pristúpenie Európskej únie k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) z 18. decembra 2014 (EU:C:2014:2454, bod 191); rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 78).

23 Komisia odkazuje *mutatis mutandis* na rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 84).

24 Rozsudky z 21. decembra 2011, N.S. (C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865, body 80 až 82), a z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 82 a 83).

25 Komisia odkazuje na článok 45 ods. 1 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1).

26 Rozsudok zo 14. januára 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11, bod 42).

27 ESĽP, 23. mája 2016, Avotiņš v. Lotyšsko, CE:ECHR:2016:0523JUD001750207.

28 Komisia sa odvoláva (*mutatis mutandis*) na ESĽP, 23. mája 2016, Avotiņš v. Lotyšsko, CE:ECHR:2016:0523JUD001750207, bod 121 pre porovnanie.

47. Odmietnutie vykonania žiadosti z tohto dôvodu však predstavuje poslednú možnosť a požiadavky, ktoré musia byť splnené, sú veľmi vysoké. Súd dožiadaného štátu musí mať k dispozícii dôkazy, ktoré preukazujú nad akúkoľvek rozumnú pochybnosť, že neexistuje možnosť účinného súdneho preskúmania a musí urobiť všetky potrebné kroky na dosiahnutie tohto záveru, vrátane vyžiadania informácií od príslušných orgánov dožadujúceho členského štátu. [29]

V. Analýza

48. Na základe nasledujúcej analýzy som dospel k záveru, že na prejudiciálnu otázku je potrebné odpovedať záporne. Tento záver však skôr vyplýva z nedostatkov v postupe, ktorý predpokladá smernica 2010/24 a jej predchodkyňa, smernica 2008/55, ako z uskutočnenia právneho preverenia, ako to navrhuje Komisia, založeného na nepodložených pochybnostiach v tom zmysle, že žalobcovi by bol odopretý účinný prostriedok právnej nápravy, ak by začal konanie v Grécku.

A. Úvodné poznámky

1. Zásada vzájomnej dôvery

49. Podľa zásady vzájomnej dôvery musia členské štáty vychádzať z toho, že „okrem výnimočných okolností všetky členské štáty dodržujú právo Únie a konkrétne základné práva týmto právom uznané“ [30]. Súdny dvor však uznal existenciu výnimiek z tejto zásady. Tieto výnimky napríklad podporil v súvislosti s imigračným a azylovým právom Únie a policajnou a justičnou spoluprácou v trestných veciach v prípade systémových alebo zovšeobecnených nedostatkov v členskom štáte, ktoré by viedli k skutočnému riziku vystavenia dotknutej osoby alebo osôb porušovaniu konkrétnych práv podľa Charty, ak by sa automaticky uplatňoval princíp vzájomnej dôvery. [31]

50. Súdny dvor tiež v rámci súdnej spolupráce v občianskych a obchodných veciach rozhodol, že výnimka verejného poriadku vo vzťahu k uznaniu a výkonu rozsudku vydaného súdom členského štátu, ktorá bola obsiahnutá v článku 34 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [32] a ktorá je v súčasnosti stanovená v článku 45 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1215/2012 [33], sa uplatní v prípade zjavného porušenia právneho predpisu, ktorý je považovaný za podstatný v právnom poriadku Únie, a teda v právnom poriadku členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie, alebo práva, ktoré je považované za základné v rámci tohto právneho poriadku. [34]

29 Komisia sa odvoláva, *mutatis mutandis*, na rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 91 až 95).

30 Stanovisko 2/13 Súdneho dvora (Pristúpenie Európskej únie k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) z 18. decembra 2014 (EU:C:2014:2454, bod 191).

31 V kontexte policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach pozri napríklad rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198). V súvislosti s imigračným a azylovým právom pozri napríklad rozsudok z 21. decembra 2011, N.S. (C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865).

32 Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd.19/004, s. 42

33 Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1.

34 Pozri napríklad rozsudok zo 16. júla 2015, Diageo Brands (C-681/13, EU:C:2015:471, bod 44 a tam citovanú judikatúru). Pozri tiež rozsudok z 19. novembra 2015, P (C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, bod 39).

51. V súdnom spise však nič nenasvedčuje tomu, že Grécko nespĺňa povinnosť dodržiavať právo na spravodlivé súdne konanie alebo povinnosť umožniť účinný prostriedok nápravy v zmysle článku 47 Charty v takej miere, že by to s ohľadom na okolnosti veci samej odôvodňovalo využitie výnimky zo zásady vzájomnej dôvery v zmysle smernice 2010/24. [35]

52. V skutkových okolnostiach sporu vo veci samej napríklad neexistuje dôkaz o vylúčení žalobcu z účasti na konaní na gréckych súdoch. [36] Aj keby existovalo opodstatnené neporozumenie situácii zo strany írskych súdov v tom zmysle, že právo Únie alebo vnútroštátne právo, vrátane pravidiel týkajúcich sa lehôt na podanie žaloby, by bolo nesprávne aplikované, ak by žalobca podal žalobu na grécke súdy namiesto írskych súdov, toto by bolo samo osebe nedostatočné na vylúčenie gréckych súdov, na základe výnimky zo zásady vzájomnej dôvery, ako príslušného miesta na napadnutie napadnutého exekučného titulu tak, ako to predpokladá znenie článku 14 a odôvodnenia 12 smernice 2010/24. [37]

2. Rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Kyrian

53. Pripúšťam však, že právna veta, ktorú Súdny dvor vypracoval v rozsudku Kyrian, stanovuje kľúč na riešenie právnych otázok vyplývajúcich z konania vo veci samej.

54. V danej veci bol Súdny dvor požiadaný, aby posúdil dôsledky vyplývajúce zo zlyhania (nemeckého) dožadujúceho orgánu poskytnúť pánovi Kyrianovi, českému štátnemu príslušníkovi s bydliskom v Českej republike, dokumenty v jazyku, ktorému by pán Kyrian rozumel. Oprávňovala táto skutočnosť pána Kyriana napadnúť vymáhanie nároku na českých súdoch a nie na nemeckých súdoch napriek tomu, že znenie článku 12 ods. 1 a 3 smernice 76/308, právneho predpisu platného v rozhodnom čase, ktoré je v súčasnosti odzrkadlené v článku 14 smernice 2010/24, stanovovalo, že pán Kyrian bol povinný podať opravný prostriedok na nemecké súdy?

55. Po prvé v rozsudku vo veci Kyrian Súdny dvor konštatoval, že súdy členského štátu, v ktorom má dožiadaný orgán sídlo, sú vo výnimočných prípadoch oprávnené overiť, či vykonanie exekučného titulu môže ohroziť najmä verejný poriadok tohto členského štátu, a prípadne úplne alebo sčasti odoprieť poskytnutie pomoci alebo ju podmieniť dodržaním určitých podmienok. [38]

56. Po druhé a bez toho, aby som ďalej rozpracoval vyššie uvedenú výnimku, Súdny dvor rozhodol, že súdy členského štátu, v ktorom má dožiadaný orgán sídlo, majú právomoc kontrolovať, či bol exekučný titul súvisiaci s pohľadávkou riadne oznámený dlžníkovi. Pri výklade slov „exekučné opatrenia“ v článku 12 ods. 3 smernice 76/308, v súčasnosti uvedených v článku 14 ods. 2 smernice 2010/24, Súdny dvor uviedol, že v zmysle článku 5 smernice 76/308, v súčasnosti uvedeného v článku 8 smernice 2010/24, je prvou etapou vykonania vymáhania v rámci vzájomnej pomoci doručenie všetkých aktov a rozhodnutí týkajúcich sa pohľadávky alebo jej vymáhania, vydaných v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, dožiadaným orgánom adresátovi, pričom toto doručenie sa musí uskutočniť na základe informácií poskytnutých dožadujúcim orgánom. [39] Z toho vyplýva, že doručenie predstavuje jedno z opatrení na vymáhanie pohľadávky uvedených v článku 12 ods. 3 smernice 76/308 a v súlade s týmto ustanovením preto treba akúkoľvek žalobu smerujúcu proti doručeniu podať na príslušnom súde členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán. [40]

35 Pre porovnanie pozri rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 88). V návrhu na začatie prejudiciálneho konania je uvedené krátke tvrdenie, že vnútroštátny súd sa obával, či by mal žalobca možnosť prístupu k účinnému prostriedku nápravy a k spravodlivému procesu v Grécku v primeranom čase v dôsledku uplynutia dlhého časového obdobia. Toto však nebolo v písomných ani ústnych podaniach ďalej rozvinuté.

36 Tento scenár bol posudzovaný v rozsudku z 2. apríla 2009, Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219, body 27 a 33 a tam citovaná judikatúra).

37 Pozri rozsudok zo 16. júla 2015, Diageo Brands (C-681/13, EU:C:2015:471, bod 49).

38 Rozsudok zo 14. januára 2010, Kyrian (C-233/08 EU:C:2010:11, bod 42).

39 Tamže, bod 46.

40 Tamže, bod 47.

57. Po tretie Súdny dvor rozhodol, že nebolo možné považovať za správne oznámenie exekučného titulu takým spôsobom, že toto oznámenie bolo uskutočnené na území členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, v jazyku, ktorému adresát nerozumie a ktorý nie je úradným jazykom tohto členského štátu. Súdny dvor dospel k záveru, že „úlohou včasného doručenia je umožniť adresátovi, aby pochopil predmet a dôvody doručeného aktu a aby uplatnil svoje práva“ [41] a že účinné doručovanie všetkých aktov a rozhodnutí, ktoré boli vydané v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, musí zároveň rešpektovať oprávnené záujmy osôb, ktorým sa doručuje. [42] Oznámenie v Českej republike v nemeckom jazyku nespĺňa vyššie uvedené požiadavky týkajúce sa uplatňovania práv a rešpektovania oprávnených záujmov adresáta.

58. Súdny dvor zastával názor, že v prípade neexistencie ustanovení smernice 76/308 o dôsledkoch plynúcich z oznámenia v inom jazyku, ako je jazyk dožiadaného členského štátu, „vnútroštátnemu súdu prináleží, aby aplikoval svoje vnútroštátne právo a súčasne aby dbal o zabezpečenie plnej účinnosti práva Spoločenstva, čo ho môže priviesť k tomu, že bude vnútroštátnu normu, ktorá bola vypracovaná s ohľadom na výlučne domácu situáciu, vykladať tak, aby ju aplikoval na predmetnú cezhraničnú situáciu“ [43]. Toto sa považovalo za podriadené iba zásade ekvivalencie a zásade efektivity. [44]

59. Rozsudok vo veci Kyrian však neuvádza žiadne právne ani vecné ťažkosti, pokiaľ ide o nedodržanie postupnosti pomoci predpokladanej smernicami 2010/24 a 2008/55, konkrétne žiadosti o informácie [45], oznámenia adresátovi príslušnej pohľadávky dožiadaným orgánom [46], po ktorom nasleduje žiadosť o vymáhanie [47]. Porušenie tejto postupnosti nastalo vo veci samej, najmä preto, že rozhodnutie z roku 2009 bolo doručené žalobcovi potom, ako mu bol doručený napadnutý exekučný titul. Je preto potrebné zvážiť, či neoznámenie spornej pohľadávky, *a to žiadnym spôsobom*, až do vydania a oznámenia o jednotnom exekučnom titule v zmysle článku 12 smernice 2010/24 spadá pod vyššie uvedené parametre stanovené rozsudkom vo veci Kyrian v tom zmysle, že vymáhanie jednotného exekučného titulu môže byť napadnuté v dožiadanom členskom štáte, aj keď je vyhotovený v jazyku dožiadaného členského štátu.

3. Charta a konanie vo veci samej

60. Potom, ako členský štát požiada o jednu z foriem pomoci uvedených v smernici 2010/24, táto situácia sa stáva takou, ktorú „upravuje“ právo Únie. [48] To znamená, že všetky ustanovenia smernice 2010/24, vrátane článku 14, sa majú vykladať v súlade so všeobecnými právnymi zásadami a základnými právami, ako je právo na účinnú súdnu ochranu a jej zložky [49] tak, ako ich upravuje článok 47 Charty. Znamená to tiež, že akákoľvek voľná úvaha na vykonanie súdneho preskúmania v rukách súdov dožiadaného členského štátu sa neobmedzuje výlučne, ako to môže vyplývať z rozsudku vo veci Kyrian, na zásady efektivity a ekvivalencie. [50]

41 Tamže, bod 58.

42 Tamže, bod 57.

43 Tamže, bod 61 a tam citovaná judikatúra.

44 Tamže, bod 62 a tam citovaná judikatúra.

45 Článok 4 smernice 2008/55 a články 5 a 6 smernice 2010/24.

46 Článok 5 smernice 2008/55 a články 8 a 9 smernice 2010/24.

47 Články 6 až 18 smernice 2008/55 a články 10 až 18 smernice 2010/24.

48 Rozsudok zo 7. marca 2017, X a X (C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, bod 45). Pozri tiež v kontexte smernice 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušení smernice 77/799/EHS (Ú. v. EÚ L 64, 2011, s. 1) rozsudok zo 16. mája 2017, Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, body 32 až 42).

49 Pozri bod 72 nižšie.

50 Pozri bod 58 vyššie.

61. Ďalej, aj keď sa v kolónke 7 napadnutého exekučného titulu uvádza, že dátum „oznámenia pôvodného exekučného titulu“ bol 15. júl 2009 (čo zodpovedá dátumu uverejnenia spornej pohľadávky v *Úradnom vestníku Grécka*), v písomných pripomienkach gréckej vlády je uvedené, že súčasný pokus o oznámenie žalobcovi prostredníctvom veľvyslanectva v Dubline nebol úspešný. Na pojednávaní zástupca gréckej vlády uviedol, že žalobca nebol v celom rozsahu oboznámený s konaním vedeným voči nemu až do 14. novembra 2013, keď žalobca prevzal preklad rozhodnutia z roku 2009 do angličtiny. [51]

62. Preto zastávam názor, že dátum oznámenia spornej pohľadávky, ktoré bolo dostačujúce na to, aby mal žalobca spravodlivú možnosť uplatniť účinnú obranu, ako to vyžaduje článok 47 Charty, [52] predstavuje 14. november 2013, keď žalobca prevzal preklad rozhodnutia z roku 2009 do angličtiny.

B. Postup predpokladaný smernicami 2010/24 a 2008/55

63. Podľa ustálenej judikatúry je pri výklade ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj kontext a ciele, ktoré sledujú právne predpisy, ktorých je toto ustanovenie súčasťou. [53] Na to, aby bola zabezpečená plná účinnosť smernice 2010/24 a jej autonómny výklad, treba vychádzať hlavne z jej systematiky a cieľov. [54]

64. Ako už bolo uvedené vyššie, Súdny dvor v rozsudku vo veci Kyrian uviedol, že „prvou etapou“ vykonania vymáhania v rámci vzájomnej pomoci je doručenie všetkých aktov a rozhodnutí týkajúcich sa pohľadávky alebo jej vymáhania, vydaných v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, dožiadaným orgánom adresátovi, pričom toto doručenie sa musí uskutočniť na základe informácií poskytnutých dožadujúcim orgánom. [55] Nižšie sa budem zaoberať tým, že to isté sa musí nevyhnutne uplatňovať aj v prípade, ak sa členské štáty pokúšajú oznámiť pohľadávku bez pomoci dožiadaného orgánu, ako je to v spore vo veci samej.

65. Tento imperatív sa rovnako odráža v systematike oboch smerníc 2010/24 a 2008/55, ktoré stanovujú postup pri poskytovaní pomoci prostredníctvom výmeny informácií [56], následne oznámenia [57] a potom vymáhania [58] a v skutočnosti, že obe smernice vylučujú podanie žiadosti o vymáhanie, ak sú samotná pohľadávka a/alebo exekučný titul [59] napadnuté v dožadujúcom členskom štáte [60]. To znamená, že oznámenie nároku predchádza žiadosti o jeho vymáhanie a exekúcii.

51 Poznamenávam, že v prípade neexistencie žiadosti o vzájomnú pomoc alebo iného opatrenia práva Únie, ktoré je relevantné pre spor, oznámenie prostredníctvom uverejnenia v úradnom vestníku Grécka je záležitosťou, ktorá je pre tento členský štát celkom vnútorná, a preto sa akákoľvek námietka v tejto súvislosti bude riadiť výlučne právom tohto členského štátu. Pozri rozsudky z 26. februára 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, bod 60), a z 26. februára 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, bod 29).

52 Súdny dvor v bode 100 rozsudku z 18. júla 2013, Komisia/Kadi a i. (C-584/10 P, C-593/10 P, C-595/10 P, EU:C:2013:518), rozhodol, že článok 47 Charty vyžaduje zverejnenie dostatočných informácií „s cieľom umožniť“ účastníkom konania brániť ich práva „za najlepších možných podmienok a pri plnej znalosti veci sa rozhodnúť, či je potrebné obrátiť sa na príslušný súd, a aby tento súd mal možnosť v plnom rozsahu preskúmať zákonnosť dotknutého rozhodnutia“.

53 Napríklad rozsudok zo 6. júna 2013, MA a i. (C-648/11, EU:C:2013:367, bod 50 a tam citovaná judikatúra).

54 Rozsudok zo 14. januára 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11, bod 35).

55 Bod 56 vyššie.

56 Poznámka pod čiarou 45 vyššie.

57 Poznámka pod čiarou 46 vyššie.

58 Poznámka pod čiarou 47 vyššie.

59 Pojem „exekučný titul“ je odlišný od pojmu „jednotný exekučný titul“, ktorý je uvedený v článku 12 smernice 2010/24. Druhý pojem sa vzťahuje na žiadosti o vymáhanie.

60 Článok 11 smernice 2010/24 a článok 7 smernice 2008/55.

66. Okrem toho tak vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1189/2011 [61] ako aj jeho predchodca, nariadenie Komisie (ES) č. 1179/2008 [62], ktoré sú vykonávacími opatreniami smerníc 2010/24 a 2008/55, obsahujú štandardné a postupne zorganizované formuláre na účely uskutočnenia procesu oznámenia a vymáhania. [63]

67. Pokiaľ ide o pôvod smernice 2010/24, pôvodný návrh Komisie zdôrazňoval cieľ Komisie predpokladajúci „zjednodušenie a jasnosť práva Spoločenstva“ [64]. Účelom smernice, ako je uvedené v jednom z jeho odôvodnení, je ustanovenie systému pomoci pri vymáhaní v rámci vnútorného trhu, ktorý je „jednotný“ [65].

68. Z uvedeného vyplýva, že zo znenia článkov 4 a 5 smernice 2008/55 ako ustanovení o vzájomnej pomoci platných v príslušnom čase je zrejmé, že grécke orgány neboli povinné požiadať írske orgány o pomoc, aby získali viac informácií, ako boli tie, ktoré vyplývali z ich spisov o adrese žalobcu, a ani požadovať, aby írske orgány oznámili rozhodnutie z roku 2009 žalobcovi. [66] Obidve tieto funkcie sú uvedené v článkoch 4 a 5 smernice 2008/55 ako majúce povahu „na základe žiadosti [dožadujúceho] orgánu“ a povaha týchto funkcií na základe voľnej úvahy bola zachovaná aj v smernici 2010/24. [67]

69. Ak však nevyužitie týchto možností vyústi do skutočnosti, že prvý krok, oznámenie, nebude uskutočnené až do vydania jednotného exekučného titulu vo vzťahu k pohľadávke v zmysle článku 12 smernice 2010/24, vymáhanie pohľadávky je možné napadnúť, v zmysle rozsudku vo veci Kyrian, na súdoch dožiadaného štátu, pričom tieto súdy majú naďalej možnosť uplatňovať vnútroštátne právo členských štátov s výhradou súladu so všeobecnými právnymi zásadami a základnými právami, ktoré sa vzťahujú na proces vymáhania (ako napríklad právo na účinnú súdnu ochranu podľa článku 47 Charty), spolu so zásadami ekvivalencie a efektivity. [68]

70. V opačnom prípade by bola členským štátom poskytnutá príležitosť zhojiť svoje vlastné nedostatky vo vzťahu k oznámeniu pohľadávky jednoducho prostredníctvom vydania jednotného exekučného titulu v zmysle článku 12 smernice 2010/24 a začatia procesu vymáhania.

71. Ako je uvedené nižšie, táto analýza je podporená judikatúrou Súdneho dvora týkajúcou sa práva na obhajobu v kontexte práva na účinnú súdnu ochranu podľa článku 47 Charty.

61 Nariadenie z 18. novembra 2011 ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení smernice Rady 2010/24/EÚ (Ú. v. EÚ L 302, 2011, s. 16).

62 Nariadenie z 28. novembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení smernice Rady 2008/55/ES (Ú. v. EÚ L 319, 2008, s. 21).

63 Nariadenie Komisie (ES) č. 1179/2008 obsahovalo formulár na spracovanie žiadosti o informácie, ale tento nebol v nariadení č. 1189/2011 zahrnutý.

64 KOM(2006) 605 v konečnom znení, Brusel 19.10.2006, s. 2.

65 Pozri odôvodnenie 20.

66 Pozri pre porovnanie povinný systém zriadený v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch („doručovanie písomností“) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, 2007, s. 79). V súvislosti s aktuálnou diskusiou pozri rozsudok z 2. marca 2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157).

67 Pozri články 5, 8 a 10 smernice 2010/24. Upozorňujem na skutočnosť, že zmiernenie okolností, za ktorých môžu dožadujúce orgány požadovať súčinnosť pri oznamovaní, ktorá je obsiahnutá v článku 8 smernice 2010/24 EÚ, v porovnaní s článkom 5 smernice 2008/55, nebolo v platnosti, keď bolo vydané rozhodnutie z roku 2009, t. j. 27. apríla 2009.

68 Pozri bod 60 vyššie.

C. Porušenie článku 47 Charty

72. Zásada účinnej súdnej ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, ako je to uvedené v článku 47 Charty, sa skladá z viacerých zložiek, ktoré zahrnujú najmä právo na obhajobu, zásadu rovnosti zbraní, právo na prístup k súdu, ako aj právo poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.[69] Zásada rovnosti zbraní, podľa ktorej musí každá strana dostať primeranú možnosť uviesť svoje tvrdenia za podmienok, ktoré ju zjavne neznevýhodňujú vo vzťahu k protistrane,[70] sa v práve Únie vzťahuje na konania vo veciach verejného práva, ako aj na občianskoprávne konania.[71]

73. Súdny dvor tiež rozhodol, že existenciu porušenia práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu treba preskúmať v závislosti od okolností každého jednotlivého prípadu, najmä od povahy predmetného aktu, kontextu, v ktorom bol prijatý, a právnych noriem, ktoré upravujú dotknutú oblasť.[72]

74. Ak by bol postup žiadosti o informácie, oznámenia a žiadosti o vymáhanie prevrátený tak, že oznámenie o pohľadávke by sa uskutočnilo až po vydaní jednotného exekučného titulu, spôsobilo by to takmer okamžite problémy z hľadiska dodržiavania práva na účinnú súdnu ochranu podľa článku 47 Charty. Dokazujú to aj skutočnosti, ktoré nastali v spore vo veci samej.

75. Rešpektovanie práva na obhajobu predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá sa uplatní vtedy, ak má správny orgán v úmysle prijať voči osobe rozhodnutie, ktoré nepriaznivo zasahuje do jej postavenia. Na základe tejto zásady sa musí osobám, ktorých záujmy toto rozhodnutie významnou mierou ovplyvňuje, umožniť, aby mohli účinne vyjadriť svoje stanovisko ku skutočnostiam, z ktorých správny orgán zamýšľa vychádzať pri svojom rozhodnutí. Túto povinnosť majú správne orgány členských štátov, keď prijímajú rozhodnutia patriace do oblasti pôsobnosti práva Únie, napriek tomu, že právna úprava Únie túto formálnu požiadavku výslovne nestanovuje.[73]

76. Zástupca gréckej vlády na pojednávaní tvrdil, že žalobca bol v júli 2002 prostredníctvom tlmočenia do anglického jazyka a ďalšou pomocou oboznámený s colným vyšetrovaním, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutia z roku 2009. V tom čase sa však rozhodol, že sa k danej veci nevyjadrí. Ak by to tak bolo, čo žalobca vo svojich písomných pripomienkach spochybňuje, v súvislosti s nedodržaním práva na obhajobu v tejto počiatočnej fáze konania by nevznikla žiadna pochybnosť.[74]

77. V každom prípade však problémy, pokiaľ ide o dodržiavanie práva na obhajobu v kontexte práva na účinnú súdnu ochranu podľa článku 47 Charty, vznikli neskôr, a to z dôvodu, že rozhodnutie z roku 2009, a teda aj detaily o spornej pohľadávke, bolo doručené žalobcovi až *potom*, ako mu bol doručený napadnutý exekučný titul zo strany dožiadaného orgánu. Ten prišiel so žiadosťou o úhradu zo 14. novembra 2012 od dožiadaného orgánu, pričom detaily o spornej pohľadávke boli oznámené žalobcovi jeden rok po doručení rozhodnutia z roku 2009 spolu s prekladom do angličtiny.

69 Rozsudok z 26. júla 2017, Sacko (C-348/16, EU:C:2017:591, bod 32 a tam citovaná judikatúra).

70 ESĽP, 23. mája 2016, Avotiņš v. Lotyšsko, CE:ECHR:2016:0523JUD001750207, bod 119.

71 Pozri napríklad rozsudok z 28. júla 2016, Ordre des barreaux francophones et germanophone a i. (C-543/14, EU:C:2016:605, body 40 až 42).

72 Rozsudok z 26. júla 2017, Sacko (C-348/16, EU:C:2017:591, bod 41 a tam citovaná judikatúra).

73 Rozsudok zo 17. decembra 2015, WebMindLicenses (C-419/14, EU:C:2015:832, bod 84 a tam citovaná judikatúra).

74 Zatiaľ čo Súdny dvor uviedol vo svojom rozsudku z 3. júla 2014, Kamino International Logisitics a Datema Hellmann Worldwide Logistics (C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 29), že právo na riadnu správu vecí verejných v zmysle článku 41 Charty a právo na obhajobu podľa článku 48 Charty sa uplatňujú na orgány členských štátov, ktoré vykonávajú Colný kódex Spoločenstva, 17. júla 2014, v rozsudku vo veci YS a i. (C-141/12 a C-372/12, EU:C:2014:2081, bod 67), uviedol, že článok 41 Charty je určený výlučne inštitúciám, orgánom a úradom Únie. Pozri tiež rozsudok zo 17. decembra 2015, WebMindLicenses (C-419/14, EU:C:2015:832, bod 83), kde Súdny dvor konštatoval, že článok 48 Charty chráni prezumpciu neviny a právo na obhajobu, ktoré musí mať iba „obvinený“. V súvislosti s nedávnou diskusiou o pôsobnosti článku 41 Charty spolu so všeobecnými právnymi zásadami týkajúcimi sa dodržiavania práva na obhajobu a na riadnu správu vecí verejných pozri návrh, ktorý predniesol generálny advokát Bobek vo veci Ispas (C-298/16, EU:C:2017:650, body 74 až 91).

78. Tento postup postavil žalobcu do značnej nevýhody voči dožadujúcemu orgánu, pretože žalobcovi nebolo umožnené, „aby pochopil predmet a dôvody doručeného aktu a aby uplatnil svoje práva“ tak, ako to vyžaduje rozsudok Súdneho dvora vo veci Kyrian [75] vo vzťahu ku skutočnosti, že 14. novembra 2012 mu bola doručená žiadosť o úhradu od dožiadaného orgánu, ktorá obsahovala iba napadnutý exekučný titul.

79. Ďalej z judikatúry Súdneho dvora, hoci vypracovanej v rámci súdnej spolupráce v občianskych veciach, vyplýva, že rešpektovanie práva na spravodlivý proces, ktoré je zakotvené v článku 47 Charty vyžaduje, aby akékoľvek súdne rozhodnutie bolo odôvodnené, aby žalovaný mohol porozumieť dôvodom svojho odsúdenia a vhodne a účinne podať proti takémuto rozhodnutiu opravný prostriedok. [76] To isté sa musí nevyhnutne uplatniť v súvislosti s výkladom smernice 2010/24 a v súvislosti s dôsledkami vyplývajúcimi z toho, že členský štát nevyužil možnosť pomoci v procese oznámenia pohľadávok, ktorý je teraz upravený v článkoch 8 a 9 smernice 2010/24. [77]

80. Žalobcovi v spore vo veci samej nebola poskytnutá primeraná možnosť predniesť svoj prípad, pretože napadnutý exekučný titul obsahoval v podstate len tieto informácie: výšku spornej pohľadávky, že sa týka ciel, členský štát pôvodu, daň vzniku spornej pohľadávky a dátum, kedy sa stala vymáhateľnou, (údajný) dátum oznámenia pôvodného exekučného titulu (ktorým je vo veci samej rozhodnutie z roku 2009) a adresu príslušného colného úradu. Tento nedostatok informácií bol zhoršený uplynutím dlhého času medzi skutočnosťami, ktoré spôsobili vznik spornej pohľadávky, čo nastalo v júli 2002, a oznámením zo strany dožadujúceho orgánu o rozhodnutí z roku 2009, v angličtine v novembri 2013. Jednoducho povedané, kombinácia týchto faktorov znamená, že žalobca nemohol pochopiť predmet nároku a dôvod návrhu podaného proti nemu. [78]

81. Nedostatok bližších informácií v napadnutom exekučnom titule vo vzťahu k informáciám poskytnutým žalobcovi teda nerešpektuje podstatu práva na účinnú súdnu ochranu alebo práva na spravodlivosť, ktoré sú obsiahnuté v článku 47 Charty, ani nie je v súlade so zásadou proporcionality, pričom všetky tieto zásady musia byť v zmysle článku 52 ods. 1 Charty dodržané, ak má byť obmedzenie práva vyplývajúceho z Charty zákonné. [79]

82. Navyše poskytnutie adresy v napadnutom exekučnom titule, na základe ktorej mohol žalobca získať „ďalšie informácie týkajúce sa pohľadávky“ [80], nie je spôsobilé zhojiť neoznámenie spornej pohľadávky. Žiadna takáto povinnosť sa neobjavuje v írskom opatrení, ktorým sa vykonáva smernica 2010/24 [81], a ani ju nemožno uložiť alebo vyvodiť zo smernice 2010/24, keďže samotné smernice nemôžu ukladať povinnosti fyzickým osobám. [82]

83. Za týchto okolností žalobcu nemožno kritizovať za to, že sa medzi 28. novembrom 2012 a 14. májom 2014 začal písomne kontaktovať s dožiadaným orgánom prostredníctvom svojich írskych právnych zástupcov s cieľom zistiť viac. To zahŕňalo konkrétnu žiadosť zo strany právnych zástupcov žalobcu na dožiadaný orgán o zaslanie rozhodnutia z roku 2009.

75 Pozri bod 57 vyššie.

76 Rozsudok zo 6. septembra 2012, Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, bod 53 a tam citovaná judikatúra). Pozri tiež rozsudok z 23. októbra 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, body 51 a 52).

77 Pozri tiež v kontexte článku 6 ods. 1 EDĽP, ESĽP, 31. mája 2016, Gankin a i. v. Rusko, CE:ECHR:2016:0531JUD000243006, bod 39. Účastníci konania musia mať „primeranú možnosť účinne prezentovať svoj prípad“.

78 Uznesenie z 28. apríla 2016, Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, bod 86).

79 Rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 62).

80 Kolónka 8 napadnutého exekučného titulu.

81 Zákonné opatrenie č. 643/2011, poznámka pod čiarou 18 vyššie.

82 Pozri nedávny rozsudok z 10. októbra 2017, Farrell (C-413/15, EU:C:2017:745, bod 31 a tam citovanú judikatúru). Aj v kontexte nariadenia č. 44/2001 Súdny dvor rozhodol, že z článku 34 ods. 2 predmetného nariadenia, ktorý sa týka rozsudkov vydaných v prípade neprítomnosti, „nevyplýva, že žalovaný je povinný uskutočniť ďalšie kroky nad rámec obvyklej starostlivosti pri obrane svojich práv, ako je informovanie sa o obsahu rozsudku vydaného v inom členskom štáte“. Pozri rozsudok zo 7. júla 2016, Lebek (C-70/15, EU:C:2016:524, bod 40).

84. Žalobcu nemožno kritizovať ani za to, že si 19. novembra 2015 zabezpečil právne poradenstvo zo strany gréckeho právneho experta na účely určenia, či uplynula alebo neuplynula lehota na odvolanie proti rozhodnutiu z roku 2009 podľa gréckeho práva. Navyše právna rada z 19. novembra 2015 spôsobila odôvodnený dojem alebo nesprávne pochopenie, že lehota na napadnutie rozhodnutia z roku 2009 už uplynula.

85. Dožadujúci orgán mohol konať v súlade s Chartou takto. Mohol uložiť administratívnu pokutu v rovnakom čase ako trestnoprávnu sankciu, čím by zamedzil pochybnostiam o súlade so zásadou *ne bis in idem* v zmysle článku 50 Charty (pozri bod 90 nižšie).

86. Dožadujúci orgán mohol tiež pristúpiť k uloženiu spornej pohľadávky skôr ako šesť rokov a šesť mesiacov potom, ako bol žalobca oslobodený od obvinení zo spáchania trestného činu vznesených proti nemu, najmä vzhľadom na to, že smernica 2010/24 obsahuje časové obmedzenie vo vzťahu k žiadostiam o pomoc a čo by mohlo byť považované ako aplikovanie povinnosti riadnej starostlivosti na dožadujúce členské štáty. Článok 18 ods. 2 smernice 2010/24 zbavuje dožiadané orgány povinnosti poskytovať pomoc ustanovenú v článkoch 5 a 7 až 16 „ak sa pôvodná žiadosť o pomoc podľa článku 5, 7, 8, 10 alebo 16 týka pohľadávok, pri ktorých medzi dátumom splatnosti pohľadávky v dožadujúcom členskom štáte a dátumom pôvodnej žiadosti o pomoc uplynulo viac ako päť rokov“. Tým by sa zabránilo komplikáciám v súvislosti s oneskorením a komplikáciám v súvislosti s aplikáciou článku 47 Charty.

87. A keď si v júni 2009 dožadujúci orgán zvolil možnosť oznámiť žalobcovi rozhodnutie z roku 2009, mohol využiť nástroj uvedený v smernici 2008/55, teda v smernici o vzájomnej pomoci platnej v danom čase, aby si zabezpečil od dožiadaného orgánu spresnenie informácií, ktoré mal v súvislosti s adresou žalobcu (článok 4), a inštruovať dožiadaný orgán, aby informoval žalobcu o pohľadávke (článok 5). Mohlo to odvrátiť ťažkosti, ktoré vznikli v súvislosti s dodržiavaním práva na účinnú súdnu ochranu podľa článku 47 Charty.

88. Ak by dožadujúci orgán tak urobil, dožiadaný orgán, keby mu bol doručený napadnutý exekučný titul, by bol plne oboznámený o spore, bola by rešpektovaná postupnosť krokov uložená smernicou 2010/21 a predchádzajúcou právnou úpravou o výmene informácií, oznámení, a následne žiadosti o vymáhanie. Obrátenie sa na grécke veľvyslanectvo a zaslanie vyššie opísaného „predvolania“ [83] nezabezpečilo oznámenie v zmysle podmienok stanovených v článku 47 Charty.

89. Zastávam preto názor, že žiadosť o úhradu zaslaná dožiadaným orgánom 14. novembra 2012 predstavovala exekučné opatrenie v zmysle článku 14 ods. 2 smernice 2010/24, ktoré bolo vydané dožiadaným orgánom za podmienok, ktoré neboli v súlade s právom na účinnú súdnu ochranu v zmysle článku 47 Charty, keďže bolo zaslané žalobcovi pred oznámením spornej pohľadávky. Subsidiárne právomoc orgánov dožiadaných členských štátov podľa článku 14 ods. 1 smernice 2010/24, pokiaľ ide o spory týkajúce sa exekučných titulov, je potrebné interpretovať v súlade s potrebou zachovania postupnosti žiadosti o informácie, oznámenia a vymáhania, ktorá je stanovená v smernici 2010/24, bez ohľadu na znenie článku 14 ods. 1 a odôvodnenia 12. Pri absencii takéhoto postupu je úlohou príslušných orgánov dožiadaného členského štátu preskúmať súlad postupu vymáhania s článkom 47 Charty.

90. Z toho vyplýva, že rozsah posudzovania írskych súdov v spore vo veci samej sa nevzťahuje na otázky, ako je tá, či je pohľadávka v súlade so zásadou *ne bis in idem* (článok 50 Charty), ktorej aplikáciu Európsky súd pre ľudské práva posudzoval v rozsudku vo veci Kapetanios a i. v. Grécko [84], alebo či sa sporná pohľadávka v skutočnosti netýka trestného obvinenia, a nie jedného z prípadov

83 Body 15 a 16 vyššie.

84 ESĽP, 30. apríla 2015, Kapetanios a i. v. Grécko, CE:ECHR:2015:0430JUD000345312.

uvedených v článku 2 smernice 2010/24. Rozšírenie právomocí vnútroštátneho súdu nad rámec dôsledkov vyplývajúcich z vydania jednotného exekučného titulu dožadujúcim orgánom pred oznámením spornej pohľadávky by nebolo v súlade so štatútom vzájomnej pomoci ako štrukturálnou zásadou práva Únie.

VI. Záverečné poznámky

91. Podľa spisu žalobca žiada náhradu škody od dožiadaného orgánu na viacerých rôznych základoch. Vzhľadom na to, že nebola predložená žiadna otázka týkajúca sa aspektov práva Únie v súvislosti s touto časťou sporu, považujem za postačujúce konštatovať, že nič v spise nenaznačuje, že by boli splnené niektoré z kritérií pre túto formu zodpovednosti, ktoré sú uvedené v judikatúre Súdneho dvora. [85]

VII. Návrh

92. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem Súdnemu dvoru, aby odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil High Court (Ireland) [(Vrchný súd, Írsko)] takto:

Za okolností sporu vo veci samej a pri zohľadnení plnej účinnosti práva Únie článok 14 ods. 1 a 2 smernice Rady 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení nebráni tomu, aby vnútroštátny súd pri rozhodovaní o vykonateľnosti „jednotného exekučného titulu“:

i) uplatnil právo na účinnú súdnu ochranu podľa článku 47 Charty základných práv Európskej únie vo vzťahu k návrhu na exekúciu;

ii) zobral do úvahy ciele smernice 2010/24 v súvislosti s poskytovaním vzájomnej pomoci pri rešpektovaní práva na účinnú súdnu ochranu podľa článku 47 Charty.

85 Pozri aktuálne napríklad rozsudok z 28. júla 2016, Tomášová (C-168/15, EU:C:2016:602, bod 22 a tam citovaná judikatúra).